

Stephen King
Revival

Band 1

2015
Uitgeverij XL
Zoetermeer

I. *Fifth Business*. Skull Mountain. Peaceable Lake.

In zekere zin is ons leven net een film. Je familie en vrienden zijn de hoofdrolspelers. De bijrollen worden vervuld door burens, collega's, leraren en oppervlakkige kennissen. Dan zijn er ook nog de mensen met een kleine rol met weinig tekst: de caissière in de supermarkt met de lieve glimlach, de vriendelijke barkeeper in de buurtkroeg, de mannen met wie je drie keer per week traint in de sportschool. En er zijn duizenden figuranten, de mensen die door elk leven stromen als water door een zeef. Je ziet ze één keer en dan nooit meer. De tiener die bij Barnes & Noble stripboeken doorbladert, de jongen langs wie je heen moet glippen (terwijl je 'Neem me niet kwalijk' mompelt) om bij de tijdschriften te komen. De vrouw in de rijbaan naast je voor een stoplicht, die het moment aangrijpt om haar lippenstift bij te werken. De moeder die ijs van de mond van haar peuter veegt in een wegrestaurant waar je bent gestopt voor een snelle hap. De man die je bij een honkbalwedstrijd een zakje pinda's verkoopt.

Maar soms komt een persoon die in geen van deze categorieën in te delen is, je leven binnen. Als een joker in een spel kaarten duikt die in de loop der jaren op de gekste momenten op, dikwijls tijdens een moment van crisis. In de film staat zo'n personage bekend als de

fifth business of change agent, een katalysator voor verandering. Wanneer die in een film opduikt, weet je dat hij daar is omdat de scenarioschrijver hem erin heeft gestopt. Maar wie of wat schrijft het scenario van ons leven? Het lot of toeval? Ik wil geloven dat het het laatstgenoemde is. Dat wil ik met heel mijn hart en ziel. Wanneer ik aan Charles Jacobs denk – mijn *fifth business*, mijn *change agent*, mijn *Nemesis* – wil ik gewoon niet geloven dat zijn aanwezigheid in mijn leven iets met het lot te maken had. Dat zou betekenen dat al die gruwelijke dingen, die verschrikkingen, voorbestemd waren om te gebeuren. Als dat zo is, dan bestaat er niet zoiets als licht, en dan is ons geloof daarin een dwaze illusie. Als dat zo is, dan leven we in duisternis, als dieren in een hol of mieren diep in hun nest. En niet alleen.

Voor mijn zesde verjaardag gaf Claire me een leger en op een zaterdag in oktober in 1962 stelde ik het op voor een grote veldslag.

Ik kwam uit een groot gezin – vier jongens, één meisje – en als jongste kreeg ik altijd een heleboel cadeaus, maar Claire gaf altijd de beste. Ik weet niet of dat was omdat zij de oudste was, of omdat ze het enige meisje was, of beide. Maar van alle geweldige cadeaus die ze me in de loop der jaren gaf, was dat leger verreweg het beste. Er waren tweehonderd groene plastic soldaatjes, sommige

met een machinegeweer, en een stuk of tien vastgezet op buisvormige dingen, die volgens haar mortieren waren. Ook waren er acht vrachtwagens en twaalfjeeps. Het gaafste aan het leger was misschien wel de doos waarin het was verpakt: een kartonnen opbergkist in groene en bruine camouflagekleuren met op de voorkant EIGENDOM VAN HET AMERIKAANSE LEGER. Daaronder had Claire gezet: JAMIE MORTON, COMMANDANT.

Dat was ik.

‘Ik zag een advertentie ervoor achter in een van Terry’s stripboeken,’ zei ze toen ik tot bedaren kwam nadat ik het had uitgegild van blijdschap. ‘Hij wilde niet dat ik de bon uitknipte omdat hij een vervelende snotjongen is...’

‘Dat klopt,’ zei Terry. Hij was acht. ‘Ik ben een vervelende snotjongen van een grote broer.’ Hij stak twee vingers in zijn neus.

‘Hou daarmee op,’ zei onze moeder. ‘Geen gekibbel op verjaardagen, alsjeblieft en bedankt. Terry, haal je vingers uit je neus.’

‘Hoe dan ook,’ zei Claire, ‘ik heb de bon overgeschreven en opgestuurd. Ik was bang dat het niet op tijd zou komen, maar gelukkig is het er. Ik ben blij dat je het leuk vindt.’ Ze zoende me op de slaap. Daar zoende ze me altijd. Al die jaren later kon ik nog steeds die zachte kusjes voelen.

‘Ik vind het prachtig!’ zei ik, terwijl ik de doos tegen mijn borst drukte. ‘Ik zal het altijd prachtig blijven vinden!’

Dit was na het ontbijt van pannenkoeken met bosbessen en spek, mijn lievelingseten. Op onze verjaardag kregen we altijd ons lievelingseten, en de cadeaus kwamen altijd na het ontbijt, daar in de keuken met het houtgestookte fornuis, de lange tafel en ons bakbeest van een wasmachine, die altijd kapotging.

‘Voor Jamie is “altijd”, nou, vijf dagen of zo,’ zei Con. Hij was tien, slank (al is hij later wel in omvang toegenomen) en had aanleg voor wetenschap, zelfs toen al.

‘Leuk gezegd, Conrad,’ zei onze vader. Hij was gekleed voor z’n werk in een schone overall met zijn naam – RICHARD – in gouddraad op zijn linkerborstzak. Op zijn rechterborst stond MORTON STOOKOLIE. ‘Ik ben diep onder de indruk.’

‘Bedankt, pap.’

‘Met je welsprekendheid win je de kans om je moeder te helpen de ontbijtboel op te ruimen.’

‘Het is Andy’s beurt!’

‘Het wás Andy’s beurt,’ zei mijn vader, terwijl hij stroop op de laatste pannenkoek deed. ‘Pak een theedoek, Mooiprater. En probeer om niks te breken.’

‘U verwent hem door en door,’ zei Con, maar hij pakte een theedoek.

Connie had het niet helemaal bij het verkeerde eind over mijn idee van 'altijd'. Vijf dagen later lag het doktersspel dat Andy me had gegeven onder mijn bed stof te vergaren (er ontbrak trouwens toch een aantal lichaamsdelen; Andy had het voor een kwartje gekocht op de rommelmarkt in Eureka Grange). Net als de legpuzzels die Terry me had gegeven. Con had me een View-Master gegeven, en die ging iets langer mee, maar uiteindelijk belandde die in mijn kast om nooit meer tevoorschijn gehaald te worden.

Van mijn ouders kreeg ik kleren, omdat ik tegen eind augustus jarig ben en ik dat jaar naar groep drie ging. Ik vond een nieuwe broek en shirts ongeveer net zo spannend als het testbeeld op tv, maar ik probeerde om hen enthousiast te bedanken. Ik vermoed dat ze dat echt wel doorhadden. Voor een kind van zes is enthousiasme veinzen niet makkelijk... al is het triest genoeg een vaardigheid die de meesten van ons tamelijk snel onder de knie hebben. Hoe dan ook, de kleren werden gewassen in de wasmachine, te drogen gehangen aan de waslijn naast het huis en ten slotte opgevouwen en opgeborgen in mijn ladekast. Het hoeft waarschijnlijk geen betoog dat ze daar uit het oog, uit het hart lagen tot september kwam en het tijd was om ze aan te trekken. Ik weet nog dat er een trui bij was die eigenlijk best cool was, bruin met gele strepen. Wanneer ik die aanhad, deed ik alsof ik een superheld was die de

Menselijke Wesp heette: boosdoeners, pas op voor mijn angel!

Maar Con had het mis over de opbergkist met het leger. Dag in, dag uit speelde ik met die soldaatjes, gewoonlijk aan de rand van de voortuin, waar een strook aarde was tussen ons gazon en Methodist Road, die in die tijd onverhard was. Met uitzondering van Route 9 en de tweebaansweg die naar Goat Mountain leidde, waar een ontspanningsoord was voor rijke mensen, waren alle wegen in Harlow in die tijd onverhard. Ik weet nog dat ik mijn moeder verscheidene keren heb horen klagen over al het stof dat op droge zomerdagen het huis binnenkwam.

Billy Paquette en Al Knowles – mijn twee beste vrienden – speelden op veel middagen samen met mij met mijn leger, maar op de dag dat Charles Jacobs voor het eerst in mijn leven verscheen, was ik in mijn eentje. Ik weet niet meer waarom Billy en Al er niet waren, maar ik weet wel dat ik het leuk vond om voor de verandering alleen te spelen. Ten eerste was het niet nodig het leger in drie divisies op te splitsen. Ten tweede – en dit was belangrijker – hoefde ik niet met hen te redetwisten over wiens beurt het was om te winnen. Eigenlijk vond ik het niet eerlijk dat ik ooit zou moeten verliezen, omdat het mijn soldaten en mijn opbergkist waren.

Toen ik op een hete nazomerse dag niet lang na mijn verjaardag mijn moeder vertelde hoe ik daarover dacht, pakte ze me bij mijn schouders en keek ze me recht in de ogen, een zeker teken dat ik op het punt stond weer een levensles te ontvangen. ‘Dat gedoe van “dat is van mij” is een belangrijk onderdeel van wat er mis is met de wereld, Jamie. Als je met je vriendjes speelt, zijn de soldaatjes van jullie allemaal.’

‘Zelfs als we spelen dat we tegen elkaar vechten?’

‘Zelfs dan. Als Billy en Al naar huis gaan om te eten en jij de soldaatjes terugstopt in de doos...’

‘Het is een opbergkist!’

‘Oké, de opbergkist. Als je ze opbergt, zijn ze weer van jou. Mensen hebben veel manieren om onaardig tegen anderen te doen, zoals je zult ontdekken als je ouder bent, maar volgens mij komt onhebbelijk gedrag altijd voort uit egoïsme. Beloof me dat je nooit egoïstisch zal zijn, jochie.’

Ik beloofde het, maar ik vond het nog steeds niet leuk als Billy en Al wonnen.

Op die dag in oktober 1962, terwijl het lot van de wereld aan een zijden draadje hing door een klein, tropisch stukje land dat Cuba heette, vocht ik aan beide kanten van de strijd, wat betekende dat ik zeker zou winnen. Eerder die dag was er een bulldozer bezig geweest op Methodist Road (‘Ze schuiven de stenen heen

en weer,' mopperde mijn vader altijd) en er lag een heleboel losse aarde. Ik schraapte genoeg bij elkaar om een heuvel te maken, vervolgens een hogere heuvel en toen een berg, die bijna tot aan mijn knieën kwam. Ik wilde hem eerst Goat Mountain noemen, maar dat leek zowel niet origineel (de echte Goat Mountain lag per slot van rekening maar achttien kilometer verderop) als saai. Ik dacht even na en besloot hem toen Skull Mountain te noemen. Ik probeerde er zelfs met mijn vingers twee op ogen lijkende grotten in te maken, maar de aarde was droog en de grotten stortten steeds in.

'Nou, ja,' zei ik tegen de plastic soldaatjes in hun opbergkist. 'De wereld is hard en je kunt niet alles hebben.' Dat was een van de favoriete gezegdes van mijn vader, en met vijf kinderen te onderhouden had hij vast en zeker reden om dat te geloven. 'We doen alsof het grotten zijn.'

Ik zette de helft van mijn leger op de top van Skull Mountain, waar het een ontzagwekkende aanblik bood. Vooral de mannen met de mortieren zagen er vervaarlijk uit. Dat waren de moffen. Het Amerikaanse leger stelde ik op aan de rand van het gazon. Dat kreeg alle jeeps en vrachtwagens om tegen de steile bergwand naar boven te kunnen stormen. Enkele zouden vast en zeker omslaan, maar een paar zouden de top wel halen. En de mortiersoldaten overrijden, die om ge-

nade zouden roepen. Dat konden ze wel vergeten. ‘Dit wordt een strijd op leven en dood,’ zei ik, terwijl ik de laatste dappere Amerikanen opstelde. ‘Hitsmer, jij bent de volgende!’

Terwijl ik stripboekachtige machinegeweergeluiden maakte en gelid na gelid naar voren verplaatste... viel er een schaduw over het slagveld. Ik keek op en zag een man staan. Hij blokkeerde de middagzon, een silhouet omringd door goudkleurig licht, een menselijke eclips.

Er gebeurde van alles, net als elke zaterdagmiddag bij ons thuis. Andy en Con waren in onze lange achtertuin, waar ze met een stel vrienden aan het honkballen waren, schreeuwend en lachend. Claire zat boven in haar kamer met een paar vriendinnen platen te draaien op haar Imperial Party Time-platenspeler: ‘The Locomotion’, ‘Soldier Boy’, ‘Palisades Park’. Vanuit de garage kwam het geluid van gehamer. Terry en vader werkten daar aan de oude Ford uit 1951, die vader ‘de Wegraket’ noemde. Of ‘het Project’. Ik heb hem het een keer een kloteding horen noemen, een uitdrukking die ik toen prachtig vond en nog steeds gebruik. Als je je minder rot wilt voelen, moet je iets een kloteding noemen. Meestal werkt dat.

Er gebeurde van alles, maar op dat moment leken alle geluiden weg te vallen. Ik weet dat dit zo’n illusie is die wordt veroorzaakt door een gebrekkig geheugen (om